

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

Klasa 21 (3)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Decembra 1927.

PATENTNI SPIS BR. 4627

Siemens & Halske A. G., Berlin—Beč.

Kondenzator sa izolacijom od impregnirane hartije za telefonski kabl.

Prijava od 16. juna 1925.

Važi od 1. marta 1926.

Traženo pravo prvenstva od 2. jula 1924. (Nemačka).

Kod telefonskih kablova sa papirnom izolacijom vazdušnog prostora i odstranjivanjem sporednog govora pomoću dopunskih kondenzatora, koji su raspoređeni u spojnim mufovima, primetilo se da na efekt odvođenja sporednog govora utiče promena temperature. Nadeno je da ovu nezgodu treba pripisati tome, što je koeficijent temperature dopunskih kondenzatora t. j. procentualno menjanje kapaciteta, različito za 1°C temperaturne promene od promene u kablovima. Tako iznosi na pr. koeficijent temperature za jedan telefonski kabl sa papirnom izolacijom $0,03-0,05$, dok jednog namotanog kondenzatora sa impregniranom hartijom kao dielektrikum $0,25-0,3$ dakle osam- do desetostruko. Jasno je da se time izjednačavanje kapaciteta telefonskog sprovoda pri temperaturnim razlikama više ili manje ometa.

Da bi se izbegao ovaj nedostatak, predloženo je već da se upotrebe kondenzatori od liskuna koji su gotovo potpuno nezavisni od temperature u svojim kapacitetnim odnosima. Ovi kondenzatori imaju pak nedostatak što su srazmerno skuplji. U ostalom nisu dovoljni da sačuvaju pogoršanje sporednog govora. Jer i ako njihovi kapacitetni odnosi ostaju stalni, menjaju se ipak odnosi sprovoda i usled toga nastupa remećenje izravnavanja.

Pronalazak se sastoji u tome, što se u mesto liskunskih kondenzatora sa impregniranom hartijom upotrebljavaju namotani kondenzatori, čiji se dielektrikum ne sastoji iz impregnirane hartije. Osniva se na saznanju, što se, ako dielektrikum ima približno istu osobinu kao izolaciono sredstvo sprovoda, kondenzator se prema uticaju temperature ponaša isto približno kao sprovodi. Ogledi sa takvim kondenzatorima pokazali su da njihov koeficijent temperature varira između $0,03$, i $0,08$. Ove vrednosti su iste veličine kao one kod sprovoda i usled toga se pomoću varira, njena temperatura ne remeti više osetno izravnanje. Ovi kondenzatori izrađuju se zgodno tako, da se namotani kondenzator suši, zatim uvedi u jedan cilindar od pertinaksa i naliže jednom masom od barita i smole. Ogledi su pokazali da kod parnog kondenzatora izrađenog na ovaj način, nalivna masa ne ulazi u znatnoj količini u hartiju, već ostaje gotovo potpuno suva i slobodna.

Patentni zahtev:

Telefonski kabl sa papirnom izolacijom vazdušnog prostora i odstranjivanjem sporednog govora, naznačen upotreboru namotanih kondenzatora, čiji se dielektrikum sastoji iz neimpregnirane hartije.

